

З 1 квітня 2018 року обов'язковою умовою виїзду за кордон дитини є наявність власного закордонного паспорту.

Громадяни до 16 років можуть виїхати за кордон у супроводі: батьків чи одного з батьків, усиновлювачів або з одним із них, опікунів чи одного з них, прийомних батьків або одного, супроводжуючої особи (осіб), а також – у супроводі членів екіпажу літака, на якому вони прямують.

Для виїзду з одним із батьків: потрібен нотаріально посвідчений дозвіл другого з батьків, із зазначенням країни та терміну перебування.

Для виїзду з уповноваженою особою: обоє батьків мають надати нотаріально посвідчену згоду на це із зазначенням держави прямування та відповідного часового проміжку перебування у цій державі.

Щоб дитину супроводжував екіпаж літака: потрібно замовити і оплатити в авіакомпанії відповідну послугу (супроводу), надати нотаріально посвідчений дозвіл від обох батьків на виїзд дитини за кордон, прибути в аеропорт разом з дитиною для заповнення додаткових документів авіакомпанії.

За категорією "дитина, що перевозиться без супроводу" мають оформлюватись діти віком від 2 до 14 років при внутрішньому перевезенні та діти віком від 2 до 16 років при міжнародному перевезенні.

Авіакомпанія самостійно визначає, з якого віку приймати дітей до перевезення без супроводу дорослого пасажира, а також інші деталі такого перевезення.

Без нотаріально посвідченої згоди другого з батьків дитина може виїхати за умови:

якщо другий із батьків є іноземцем або особою без громадянства, що підтверджується записом про батька у свідоцтві про народження дитини;

якщо у паспорті (або у проїзному документі) неповнолітнього громадянина є запис про вибуття на постійне місце проживання за межі України чи відмітка про взяття на постійний консульський облік у дипломатичному представництві або консульській установі України за кордоном.

Замінити нотаріально посвідчений дозвіл від другого з батьків можуть такі документи або їхні нотаріально засвідчені копії:

свідоцтво про смерть другого з батьків;

рішення суду про позбавлення батьківських прав другого з батьків;

рішення суду про визнання другого з батьків безвісно відсутнім;

рішення суду про визнання другого з батьків недієздатним;

рішення суду про надання дозволу на виїзд з України громадянину, який не досяг 16-річного віку, без згоди та супроводу другого з батьків;

довідка про народження дитини, виданої відділом реєстрації актів цивільного стану, із зазначенням підстав внесення відомостей про батька відповідно до частини першої статті 135 Сімейного кодексу України(під час виїзду дитини за кордон у супроводі одинокої матері);

видана органом державної виконавчої служби довідка про наявність заборгованості із сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців;

свідоцтво про народження дитини, видане компетентним органом іноземної держави, що не містить відомостей про батька дитини, легалізованого або засвідченого апостилем, а також без будь-якого додаткового засвідчення у випадках, передбачених міжнародним договором України.

Окремо слід зупинитись на можливості виїзду дитина за кордон на підставі виданої органом державної виконавчої служби довідки про наявність заборгованості із сплати аліментів.

Законодавцем введено таку можливість з метою посилення захисту права дитини на належне утримання.

Так у відповідності до норм нового закону, той із батьків, з яким за рішенням суду визначено або висновком органів опіки та піклування підтверджено місце проживання дитини, крім того з батьків, до якого застосовуються заходи примусового виконання рішення про встановлення побачення з дитиною та про усунення перешкод у побаченні з дитиною, самостійно вирішує питання тимчасового виїзду за межі України на строк, що не перевищує одного місяця, з метою лікування, навчання, участі дитини в дитячих змаганнях, фестивалях, наукових виставках, учнівських олімпіадах та конкурсах, екологічних, технічних, мистецьких, туристичних, дослідницьких, спортивних заходах, оздоровлення та відпочинку дитини за кордоном, у тому числі у складі організованої групи дітей, та у разі, якщо йому відомо місце проживання іншого з батьків, який не ухиляється та належно виконує батьківські обов'язки, інформує його шляхом надсилання рекомендованого листа про тимчасовий виїзд дитини за межі України, мету виїзду, державу прямування та відповідний часовий проміжок перебування у цій державі.

Той із батьків, з яким за рішенням суду визначено або висновком органів опіки та піклування підтверджено місце проживання дитини, самостійно вирішує питання тимчасового виїзду за межі України на строк до одного місяця та більше з метою лікування, навчання, участі дитини в дитячих змаганнях, фестивалях, наукових виставках, учнівських олімпіадах та конкурсах, екологічних, технічних, мистецьких, туристичних, дослідницьких, спортивних заходах, оздоровлення та відпочинку дитини за кордоном, у тому числі у складі організованої групи дітей, у разі:

1) наявності заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за чотири місяці, підтвердженої довідкою про наявність заборгованості зі сплати аліментів;

2) наявності заборгованості зі сплати аліментів, підтвердженої довідкою про наявність заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за три місяці, якщо аліменти сплачуються на утримання дитини з інвалідністю, дитини, яка хворіє на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, або на утримання дитини, яка отримала тяжкі травми, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Той із батьків, хто проживає окремо від дитини, який не ухиляється та належно виконує батьківські обов'язки, не має заборгованості зі сплати аліментів, звертається рекомендованим листом із повідомленням про вручення до того з батьків, з яким проживає дитина, за наданням згоди на виїзд дитини за межі України з метою лікування, навчання, участі дитини в дитячих змаганнях,

фестивалях, наукових виставках, учнівських олімпіадах та конкурсах, екологічних, технічних, мистецьких, туристичних, дослідницьких, спортивних заходах, оздоровлення та відпочинку дитини за кордоном, у тому числі в складі організованої групи дітей.

У разі ненадання тим із батьків, з яким проживає дитина, нотаріально посвідченої згоди на виїзд дитини за кордон із зазначеною метою, у десятиденний строк з моменту повідомлення про вручення рекомендованого листа, той із батьків, хто проживає окремо від дитини та у якого відсутня заборгованість зі сплати аліментів, має право звернутися до суду із заявою про надання дозволу на виїзд дитини за кордон без згоди другого з батьків.

Довідка про наявність заборгованості зі сплати аліментів видається органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем у порядку, встановленому законом.

Начальник відділу Святошинського районного
відділу державної виконавчої служби міста Київ
Головного територіального
управління юстиції у місті Києві
М.С.Сувало